

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 2 שנה 2020

בית ספר: בית ספר הארי רדזינר למשפטים LL.B.

סוגיות מתקדמות בדיני המס

מרצים/ות:

ד"ר רפעת עזאם razam@runi.ac.il

מספר הקורס:	10484	סוג הקורס:	סמינריון	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	202104841	שפת לימוד:	עברית		

תנאי קדם

קדם:

4 - אנגלית למשפטנים - מתקדמים ב' או 10061 - אנגלית משפטית למצטיינים

נושאי הקורס

בקורס נדון ונעמיק בסוגיות נבחרות ומתקדמות מתחום דיני מס הכנסה ודיני מיסוי מקרקעין, הן בהיבטי המדיניות והן בהיבטי הדין המוזיטיבי. אנו נבחן שאלות על נטל המס בישראל, פערים כלכליים וחברתיים בישראל, הצימס הכנסה שלילי, הטבות מס ועידוד השקעות הון, המס על "מכירת זכות במקרקעין", המס על "פעולה באיגוד מקרקעין", הפטור לדירת מגורים, הציות לדיני המסים. הסמינר יערך במתכונת של דיונים בהשתתפות פעילה של הסטודנטים.

מטרות הקורס

הקורס מבקש להעניק לסטודנטים הבנה מושגית בסיסית של חלקים נבחרים מדיני המס בישראל.

הקורס מקנה את הידע הבסיסי הנדרש לדין נורמטיבי בהוראות מס שונות. הקורס מעניק את כלי החשיבה הנדרשים לניתוח אירועי מס בעסקאות שונות, הן במס הכנסה לפי פקודת מס הכנסה והן במיסוי מקרקעין לפי חוק מס שבח מקרקעין (שבח, מכירה, ורכישה), התשכ"ג-1963.

מבנה ציון הקורס

נוכחות והשתתפות תורמת בשיעורים – 10%.

עבודה מסכמת – 90%

תפוקת למידה

עם השלמת הקורס בהצלחה, יוכלו הסטודנטים:

- לקיים דיון נורמטיבי ברמה גבוהה על סוגיות נבחרות בדיני מסים ולהבין את השלכותיה של כל הוראת מס במספר מישורים.
- להבין פוזיטיבית ולהעריך נורמטיבית את נטל המס בישראל בהשוואה למדינות אחרות.
- להבין פוזיטיבית ולהעריך נורמטיבית את הפערים הכלכליים וחברתיים בישראל.
- להבין פוזיטיבית ולהעריך נורמטיבית את משטר מס הכנסה שלילי בישראל.
- להבין פוזיטיבית ולהעריך נורמטיבית את משטר הטבות המס ועידוד השקעות הון בישראל והשפעותיו על התחרותיות של ישראל בזירת המס הגלובלית.
- להבין ולהעריך את אירוע המס הבסיסי במיסוי מקרקעין בדבר "מכירת זכות במקרקעין"
- להבין ולהעריך את אירוע המס הבסיסי במיסוי מקרקעין בדבר "פעולה באיגוד מקרקעין"
- להבין ולהעריך את משטר הפטור לדירת המגורים בישראל והרקע שבבסיסו והשינויים התכופים במשטר ופרטיו.

שעות קבלת מרצה

לפי תיאום מראש

הערות נוספות

הנוכחות בשיעורים הינה נוכחות חובה. הסטודנטים נדרשים לגלות בקיאות בחומר הקריאה ולהשתתף בדיונים לאורך הקורס.

רשימת קריאה

1. נטל המס בישראל

- [אתר ה OECD על כלכלת ישראל ומערכת המס שלה](#)
- מ' סטרבצ'נסקי, מדיניות המיסוי בישראל בשנים הקרובות בראי הצמיחה ואי השוויון (מכון אהרון למדיניות כלכלית ע"ש אהרון דברת ז"ל, המרכז הבינתחומי, 2015).
- מ' חזן, השינוי בנטל המס על משקי הבית בין 2003 ל 2011 (דו"ח מצב המדינה 2015, מרכז טאוב).
- לב דרוקר, מקסים בוצ'רנקו, הרכב המסים וצמיחה כלכלית (סקר בנק ישראל 88 (2014) 135-156).

2. פערים כלכליים וחברתיים בישראל

- ע' חייידר, ע' חמדאן, י' עואד, מדד השוויון בין האזרחים היהודים והערבים בישראל (2010).
- ח' בלייך, עוני ואי שוויון בישראל במבט בינלאומי (דו"ח מצב המדינה 2015, מרכז טאוב).
- משקל מעמד הביניים וניתוח השינויים בשנים האחרונות (מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 14.4.2013)
- יעל חסון, הערות מגדריות על תקציב המדינה לשנים 2015-2016 (מרכז אדוה).
- ענת מאור, דורית בר ניר, השפעת השימוש הגורף בכלי של חוק ההסדרים במשק המדינה על הפערים בשנים 2002-2005, 77 ביטחון סוציאלי 95-124 (2008).
- גייל טלשיר, המחאה החברתית בראי משבר הדמוקרטיה הישראלית: בין כלכלה, פוליטיקה וזהות, 23 פוליטיקה (2014) 5-45.

3. מס הכנסה שלילי

- חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), תשס"ח-2007.
- יורם מרגליות "יישום חלקי ובעייתי של מודל מס הכנסה שלילי בישראל" **צדק חלוקתי בישראל** 283 (מנחם מאוטנר עורך, 2000).
- עדי ברנדר ומישל שטרבצ'נסקי "תכונות מערכת מס הכנסה שלילי הרצויה בישראל לאור מאפייני היצע העבודה ותחולת העוני של בעלי פוטנציאל הכנסה נמוך" **53 רבעון לכלכלה** 407 (2006).
- מס הכנסה שלילי - תוצאות השנה הראשונה ליישום החוק (חוות דעת של בנק ישראל, 27.06.2010).

4. הטבות מס ועידוד השקעות הון

- חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט – 1959.
- Stanley S. Surrey, *Tax Incentives as a Device for Implementing Government Policy: a Comparison with Direct Government Expenditures*, 83 Harv. L. Rev. 705 (1970).
- אסף צימרינג, עומר מואב, האם חוק עידוד השקעות הון תורם לכלכלה ולחברה ומשיג את מטרתו המוצהרות? (מכון אהרון למדיניות כלכלית, המרכז הבינתחומי, 2016).
- רפעאת עזאם, היבטים במיסוי קניין רוחני בכלכלה הגלובלית ב קניין רוחני: עיונים בינתחומיים (בעריכת מרים מרקוביץ ביטון וליאור זמר (הוצאת נבו, 2015) 355.
- יוסף אדרעי, מיסוי ועידוד השקעות הון פיננסי, הון חברתי והון אנושי, משפטים מ' (תשע"א) 437.

5. המס על "מכירת זכות במקרקעין"

- ע"א 7394/03 **נכסי ר.א.ר.ד. חברה לבניין בע"מ נ' מנהל מס שבח** (2006).
- ע"א 2960/95 **מנהל מס שבח מקרקעין נ' שרביט ייזום פרויקטים ובניה** (1998).
- ע"א 80/83 **מנהל מס שבח מקרקעין תל-אביב נ' יהודה ונילי רוזנברג**, יג 151.
- ע"א 702/84 **יובל גד בע"מ נ' מנהל מס שבח מקרקעין**, פ"ד מ(5) 802.
- ע"א 4071/02 **קיבוץ מפלסים נ' מנהל מיסוי מקרקעין**, סא (3) 290.
- ע"א 8249/01 **מנהל מס שבח מקרקעין חדרה נ' טל ועופר צינדורף**, נט (1) 711.
- עא 489/89 **אלדר שרון נ' שבח מקרקעין**, מו (3) 366.
- ע"א 151/10 **מנהל מיסוי מקרקעין אזור תל אביב נ' עיריית תל אביב ואח'**, 2012.

6. המס על "פעולה באיגוד מקרקעין"

- ע"א 74,1346,6219,8715/15 **מנהל מיסוי מקרקעין רחובות ואח' נ' גזית גלוב ואח'** (ניתן ביום 14.12.2017).
- ע"א 4343/03 **חצרוני נ' מנהל מס שבח**, פ"ד נט (4) 85.

7. הפטור לדירת מגורים

- פרק חמישי, חמישי 4, חמישי 5, חמישי 6 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג – 1963.
- חוק מס הכנסה (פטור ממס לקופת גמל על הכנסה מדמי שכירות בשל השכרת דירות מגורים לטווח ארוך), התשע"ב 2012 – .
- חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), תש"ן – 1990.
- **הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 5/2013 של רשות המיסים "הרפורמה במיסוי דירות מגורים" (26.12.2013)**
- **ירדנה סרוסי, הערות על הרפורמה במיסוי דירות מגורים, מיסים כז/5 א-1**
- **דרור אבידור, עומר מואב, רגולציה של שוק השכירות בישראל (מכון אהרון למדיניות כלכלית, המרכז הבינתחומי, יולי 2016).**
- ע"א 668/82 **כורש נ' מנהל מס שבח**, פ"ד לט (2) 385.
- ע"א 2170/03 **מרגריט שכנר נ' מנהל מס שבח מקרקעין** פ"ד נט (2) 250.
- ע"א 6486/02 **רחל להב נ' מנהל מס שבח מקרקעין**, איזור מרכז
- ע"א 501/03 **אלדד חסון נ' מנהל מיסוי מקרקעין – חדרה**, נח (2) 567.
- ע"ש 2979/97 **דינה מור נ' מנהל מס שבח מקרקעין באר-שבע** פד"א כו 1 383.

8. הציות לדיני המסים

- עדי ברנרד, ערן פוליצר, **ההשפעה של שינויים בשיעורי המס על גביית המסים בישראל** (בנק ישראל, 2015).
- Donna Bobek, Robin Roberts, John Sweeney, **The Social Norms of Tax Compliance: Evidence From Australia, Singapore, and the United States**, 74 Journal of Business Ethics (2007) 49-64.
- Shih-Ying Wu, Mei Jane Teng, **Determinants of Tax Compliance: A Cross Country Analysis**, 61 Public Finance Analysis (2005) 393-417.
- Reuven Avi Yonah, **Corporate Taxation and Corporate Social Responsibility**, 11 N.Y.U.J.L. & Bus (2014) 1-29.

קריאה מהנה ופוריה!